MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 25 LISTOPADA 1942r.

/ P o r a n n y./

I.

Dotyczące Polski.

FRANKFURT po niemiecku 23.XI.godz.22.oo.

W Krynicy otwarto dom wypoczynkowy dla studentów - żołnierzy, rekonwalescentów obecnej wojny. Pierwszy kontyngent studentów przybył na 4-tygodniowe wakacje. Pomiędzy studentami byli Niemcy, Hiszpanie, Walończycy i Kroaci.

HILVERSUM po holendersku 23.XI.godz.16.45.

Niemieckie wschodnie obszary obfitują w grzyby, na co poprzedni Rząd Polski nie zwracał zupełnie uwagi. Ponieważ /sprzedaż/ świeżych grzybów nastręcza duże trudności, postanowiono założyć w Koninie /Konic?/ fabrykę konserw grzybów, pierwszą w Europie. Przewidywana jest produkcja miliona kg. rocznie. Stwierdzono, iż grzyby konserwowe zawierają więcej witamin aniżeli grzyby suszone. Fabryka założona przez Włochów produkować będzie również suszone kartofle, które pozwolą na zredukowanie wagi kartofli o 98%, co oczywiście wpłynie dodatnio na oszczędność w transporcie.

WEICHSELSENDER po polsku 23.XI.godz.16.oo.

Urząd kontroli cen w Gen.Gub. ustalił maksymalne ceny na budulec /szczegóły w prasie/.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE - korespondenci.

E.Deuss, Londyn: - Nominacja Crippsa na ministra produkcji samolotowej traktowana jest w tutejkołach jako dalszy upadek kariery politycznej Crippsa. Upadek ten rozpoczął się, kiedy Cripps z niewiadomych powodów zgodził się na wyjazd do Indyj, pomimo że każdy dobrze poinformowany obserwator zgóry mógł przewidzieć, iż próba jego musi zakończyć się fiaskiem. Usunięcie Crippsa z Gabinetu Wojennego wywołało żal w szerokich kołach społeczeństwa angielskiego, ponieważ przewidywano, iż zajmie się on gorliwie rekonstrukcją socjalną Anglii po wojnie.

E.Murrow, Londyn: - Mobilizacja w Hiszpanii ogłoszona przez gen. Franco w zamiarze obrony Hiszpanii przed Niemcami i Włochami jest jeszcze jednym dowodem, że Franco wierzy iż wygramy tę wojnę. Można przewidywać, że Franco tak jak Darlan, stanie po stronie zwycięscy.

Historia wojny powietrznej wykazuje, iż jedyną rozsądną polityką jest koncentracyjne bombardowanie. Ciężkie bombowce mogą rozbić państwo niemieckie. Korespondent lotniczy Timesa Masefield twierdzi, iż 100 nalotów, w których zrzuconych będzie na Niemcy 200.000 ton bomb rozbije potęgę wojskową Niemiec. Obliczenia swoje opiera on na rezultatach bombardowania Anglii przez Niemcy. Twierdzi on, że tego rodzaju ataki powinny trwać około 10 miesięcy. Przede wszystkim jednakże należy zakończyć akcję dookoła i w samym Tunisie.

ANKARA po turecku 23.XI.godz.18.15.

Najpoważniejszym wydarzeniem wojennym w początkach tego tygodnia jest zimowa ofensywa armii rosyjskiej. Sytuacja wojsk Osi nie wygląda [illegible] Niemcy prawdopodobnie będą zmuszeni opuścić Wołgę i Sta[illegible]chmiast, bądź też po ciężkich walkach zwłaszcza w oko[illegible], gdzie grozi im całkowite otoczenie. Pomiędzy dwiema [illegible] jest tylko maleńka przestrzeń i połączenie tych armij [illegible]lższych dni.

Ataki RAFu na miasta włoskie wzrosły na sile. Ponieważ zamiarem Anglików jest doprowadzić do załamanie morale narodu włoskiego, mają one znaczenie nietylko wojskowe, ale i polityczne. Włoski minister wychowania zarządził już przeniesienie wszystkich kobiet i dzieci w bezpieczne miejsca.

HOERBY po szwedzku 23.XI.godz.19.15.
Działania wojskowe w Tunisie mają doniosłe znaczenie strategiczne. Tym się tłumaczy, iż Oś usiłuje za wszelką cenę wzmocnić Tunis, zamiast posyłać posiłki do Libii. Jeżeli państwom Osi nie uda się przeprowadzić ostrych ataków na linie komunikacyjne Aliantów w Marocco i Algierze, ich szanse na utrzymanie Bizerty i Tunisu są minimalne.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku 23.XI.godz.15.45.
Zarządzeniem niemieckiego nacz. dowództwa, wszystkie większe przedsiębiorstwa handlowe i własność nieruchoma na okupowanym wschodzie, mają być zachowane dla żołnierzy niemieckich.

BBS /rozgłośnia Osi/ po angielsku 23.XI.godz.20.30.
Generał Percival obecnie jeniec japoński powiedział w Tokio, iż druga bitwa o W.Brytanię rozegra się na morzu. Straty tonnażu zadecydują o jej wyniku. Generał twierdzi, że Rosja w żadnym wypadku nie zawrze oddzielnego pokoju i gdyby została do tego zmuszona, byłaby to katastrofa dla Anglii.

STAVANGER po norwesku 23.XI.godz.19.00.
Rommel niewątpliwie robi wszystko inaczej, aniżeli przypuszczali Brytyjczycy. Korespondenci wojenni myślą, iż Montgomery popełni te samo błędy co jego poprzednicy.

BRATYSŁAWA po słowacku 23.XI.godz.16.00.
Papież wystosował list do arcybiskupa Genui, wyrażając współczucie dla ludności Genui. Nie omieszka on uczynić wszystkiego co będzie w jego mocy, by dopomóc ludności cywilnej.

RZYM po włosku 25.XI.godz.20.00.
Japończycy wzięli dotychczas do niewoli 200.000 Anglo-Amerykanów. Jeńcy brytyjscy i amerykańscy stale kłócą się między sobą i nie chcą jadać przy tych samych stołach. Australijczycy zachowują stanowisko neutralne.
Ze Sztokholmu donoszą, że w obozie koncentracyjnym pod Langemura/?/ gdzie przebywają polityczni przestępcy i osoby podejrzane różnych narodowości, a zwłaszcza Rosjanie i Brytyjczycy, policja szwedzka wykryła spisek, mający na celu użycia obozu konc. jako bazy operacyjnej dla działalności sabotażowej w całej Szwecji.

III.

O g ó l n e.

RZYM po włosku 23.XI.godz.20.20.
Niektórzy Amerykanie wysilają się na idiotyzmy w stosunku do Włoch. Odpowiadamy im krótko: szukanie wśród narodu włoskiego Giraud albo Darlana, jest tym samym jak szukanie krokodyli w jeziorze Como. Włochy nie są Meksykiem, gentlemani z Nowego Yorku.

STAVANGER po niemiecku 23.XI.godz.7.30.
Organizacja wychowania narodu niemieckiego postanowiła podarować każdemu cudzoziemskiemu robotnikowi w Niemczech piękne niemieckie bajki Grimma.

RZYM po angielsku 23.XI.godz.3.40.
Adm. Helsey dowódca floty amerykańskiej na Pacyfiku dokonał odkrycia, które niewątpliwie uwieczni jego imię obok Galileusza, Edisona i Marconiego. Wynalazł on mianowicie sposób zatapiania okrętów nieprzy[illegible] skich. Sposób to bardzo prosty: trzeba poprostu ogłasz[illegible] strat japońskich zadanych przez wyimaginowaną flotę [illegible] się również w ten sposób o jakichś okrętach wybudow[illegible] i inne tp. nonsensy.

ne miasta północne Turyn i Genuę,ludność krzyczała "żądany natychmiastowego pokoju"!.Mussolini natomiast nie ryzykuje pokazywania się publicznie.W związku z tymi nastrojami Niemcy zwiększyli oddziały SS przebywające we Włoszech.Co więcej,nastrojom tym ulegają nawet członkowie partii faszystowskiej o czym świadczą przeprowadzone wśrod nich aresztowania z gen.Navarro ?/ i.Francesco na czele.Naród włoski żąda odwołania oddziałów włoskich z frontu wschodniego.Wszystko to świadczy,że naród włoski nie wierzy już w zwycięstwo Osi i domaga się za wszelką cenę pokoju.

RZYM po rosyjsku 24.XI.godz.15.15.
Porównując tegoroczną ofensywę rosyjską z zeszłoroczną trzeba zaznaczyć,że w tym roku armia Osi jest lepiej przygotowana do działań zimowych.Fakt zaś,że oddziały sowieckie składają się przeważnie z b.młodych żołnierzy,poniżej lat 18,lub z b.starych roczników świadczy, że bolszewicy rzucili do walki ostatnie rezerwy i w związku z tym ofensywa ich nie będzie trwała długo,a że wogóle została przedsięwzięta na żądanie Anglików i Amerykanów dla koordynacji działań".

III.

O g ó l n e.

WEICHSELSENDER po ukraińsku 24.XI.godz.18.oo.
Na zebraniach młodzieży anglosaskiej w N.Yorku i Londynie występowała delegacja młodzieży sowieckiej,która w Londynie pomaga Majskiemu i Crippsowi wszczepiać bakcyle bolszewizmu w plutokratyczne organizmy. O czym opowiadają delegaci sowieccy? O nędzy młodzieży sowieckiej, o głodzie milionowych mas,o bezwzględnym ucisku politycznym w najbardziej "demokratycznym" Zw.Radzieckim.? Jeszcze plutokratyczne rządy anglosaskie popamiętają,że to znaczy "hołubić" komunistyczne żmije.

RADIO METROPOL po ukraińsku 24.XI.godz.16.45.
Zestawiając bilans surowców,którymi rozporządzają Niemcy z surowcami którymi rozporządzają przeciwnicy,dochodzi się do wniosku,że ostatnia sytuacja wcale nie jest lepszą dla Aliantów.Raczej jest ona gorszą, gdyż Niemcy posiadają surowce skupione na tym samym kontynencie,a Amerykanie,tymwięcej zaś Anglicy muszą sprowadzać surowce z krajów zamorskich,narażając się na niebezpieczeństwo wojny podwodnej i ponosząc przytym duże straty.

KUJBYSZEW po polsku 24.XI.godz.16.15.
W Chile rosną nastroje pro-alianckie.Grupa demokratów zwróciła się do prezydenta republiki z żądaniem zerwania stosunków dypl.z Osią. Można przypuszczać,że wkrótce cały kontynent amerykański będzie tworzył jednolity blok przeciw Osi.

MOSKWA po polsku 24.XI.godz.19.15.
Prasa turecka omawiając ostatnie zwycięstwa armii czerw.pisze,że Wołga stała się teraz dla Niemców tylko mirażem.

RADIOSTACJA SOWIECKIEJ BIAŁORUSI 24.XI.godz.18.15.
Walki partyzanckie w ZSRR mają za sobą piękną kartę historyczną i dlatego tak szczerze zostały przyjęte przez naród białoruski.Bohaterstwo poszczególnych dowódców oddziałów partyzanckich i samych partyzantów daje gwarancję,że legenda będzie ich sławić po wieczne czasy. Ale ruch partyzancki nie jest jakąś dziką i nie skoordynowaną akcją. Trzeba sobie uprzytomnić,że wszystkie oddziały związane są pod względem politycznym ze Związkiem Sowieckim.Tę polityczną więź,która jest rzeczą istotną,oddziały partyzanckie zachowują samorzutnie.Walka z faszystowskim najeźdźcą wypełnia całkowicie działalność oddziałów part. a czynna pomoc ludności białoruskiej wskazuje na to,że naród białoruski nigdy nie pogodzi się z niewolą,jak przygotowuje nowy porządek w Europie.

IV.

Z ostatniej chwili.

ZEESEN po angielsku 25.XI.godz.13.45.

Straty Rosjan w rej.Stalingradu są kolosalne .Wojska niemieckie posługują się nowymi rodzajami broni.W szczególności doskonałe wyniki daje kulomiot elektryczny oraz czołg zaopatrzony w miotacze ognia. Oczywiście propaganda wroga ma napozór ułatwione zadanie,jednakże napawanie opinii anglosaskiej przesafnym optymizmem,pociągnie za sobą, gdy godzina wybije,tym straszliwszy cios dla morale tej opinii.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE - korespondenci: - 25.XI.godz.13.-14.oo.
G.Parr,i W.Burdett Kair:

Lotnictwo sprzymierzone strąciło 2 transportowce niemieckie.Jednym był JU 52,drugim zaś model najnowszej produkcji niemieckiej, olbrzym przewożący naraz 80 żołnierzy.Niemcy wzmocniki swe lotnictwo w rejonie Morza Sródziemnego eskadrami przerzuconymi z Rosji.Są oznaki,że Niemcy będą chcieli powtórzyć pod El Agheila bitwę stoczoną pod El Alamein.Jeżeli to zrobią,to wynik niewątpliwie będzie taki sam.Korespondent BBC.G.Aulbert,który był w Benghazi opisuje warunki w jakich przebywali uwolnieni obecnie żołnierze wojsk sprzymierzonych trzymani tam w obozie jeńców,a przewiezieni niedawno z Tobruku.Warunki w obozie były b.złe,zwłaszcza pod względem żywnościowym.Obecnie wszyscy żołnierze mają się już dobrze.

W.Kerr,Moskwa:

Wojska niemieckie w rej.Stalingradu rozlokowane są na obszarze o kształcie trójkąta, którego dwa boki stanowią linie kolejowe obecnie przecięte przez Rosjan. W zasadzie mają oni,to jest Niemcy , jeszcze możność wydobycia się gdyż pierścień rosyjski nie jest całkowicie zamknięty.Jednakże poszczególne dywizje niemieckie pozbawione są kontaktu między sobą i linie ich pozycyj poprzerywane są przez kolumny rosyjskie uderzające z różnych stron.Jeżeli czego w życiu nie chciałbym dla siebie, to być w skórze jednego z tych Niemców.Interesujące jest porównanie cyfr ogłoszonych obecnie przez sowieckie Biuro Inf.z cyframi dotyczącymi wyników kontrofensywy rosyjskiej pod Moskwą,w takim samym okresie początkowym.Z porównania wynika,że wojska niemieckie pod Stalingradem są znacznie mniej zmotoryzowane niż były pod Moskwą,natomiast wyposażone były w dużo większą siłę ognia.Znamiennym jest , że liczba jeńców pod Moskwą była znikoma,zaś pod Stalingradem jest ogromna.Są wszelkie oznaki, że jeżeli ofensywa rosyjska rozwinie się obecnie analogicznie do zeszłorocznej,to Niemców spotka tym razem o wiele większa klęska.Tak.jak w zeszłym roku sytuację komplikuje rozpoczęcie przez Rosjan ofensywy w chwili gdy nadchodzi zima.Zastosowana taktyka jest też analogiczna.Poprzednio wielką ofensywę pod Moskwą poprzedziło uderzenie na Rostów, tym razem ofensywę pod Stalingradem poprzedziło uderzenie w rejonie Ordżonikidze.

Doposzę:

- Cała prasa amerykańska poświęca wiele uwagi kontrofensywie sowieckiej.NYT uważa ją za zwrotny punkt wojny.Podobny pogląd wypowiada NYHT.

- W związku z transportowaniem przez Niemców posiłków do Afryki drogą lotniczą, rzeczoznawcy zwracają uwagę,że jakkolwiek niemiecka organizacja transportu powietrznego jest niewątpliwie znakomita,jednakże transport ten może mieć znaczenie tylko pomocnicze wstosunku do transportu morskiego i w żadnym wypadku tego ostatniego zastąpić nie może. Z tego też powodu siły sojuszników w Afryce korzystające z przewozu morskiego mają zgóry zapewnioną niewątpliwą przewagę.

ALGIER po francusku 25.XI.godz.14.oo.

W ciągu ostatnich 2 dni w Gibraltarze zebrała się wielka ilość okrętów.Zauważono 42 statki handlowe i wiele okrętów wojennych.Wydaje się iż formuje się duży konwój.